

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

JAARGANG 23
NUMMER 5
MAAND mei 1994

IN DIT NUMMER

- blz. 144 : **E. SMISSAERT** : Wilhelm II, Duits keizer, gefotografeerd te Oostende.
- blz. 145 : **J.B. DREESEN** : August Van Iseghem - 75 jaar jong en 20 jaar voorzitter van de Oostendse Heemkring De Plate.
- blz. 150 : **N. HOSTYN** : La chèvre folle... Kloppend artistiek hart van de "sixties" te Oostende.
- blz. 155 : **R. TIMMERMANS** : Gedenksteden en -platen.
- blz. 159 : **J.G. DE BROUWERE** : Brood aan 0,46 Fr. het kilo... in 1858 !
- blz. 160 : Bouwlijst scheepswerven van Seghers Oostende.
- blz. 162 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (32)
- blz. 166 : **M. BYN** : Maritieme souvenirs in kunst keramiek genaamd "Bords de Mer".
- blz. 171 : 4e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1993.

MEI - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten in de loop van de maand mei 1994.

A. WANDELVOORDRACHT OP 18 MEI 1994

Een wandelvoordracht gaat door op

woensdag 18 mei 1994 om 15 uur

waarbij we, onder leiding van dhr. Ferdinand GEVAERT, bestuurslid van onze Kring, kennismaken met de

OUDE MILITAIRE VERSTERKINGEN AAN DE OOSTKANT VAN DE HAVEN

De haven van Oostende is als oorlogshaven tijdens de europese- en wereldoorlogen steeds van strategisch en tactisch belang geweest. Als uitvalsbasis voor aanvallen op schepen in de Noordzee, Kanaal en de Britse Oostkust, en als "invasiehaven" voor een landing op de Britse eilanden.

Daarom werd door de eeuwen heen door de opéénvolgende bezettende legers, of marines, op de westelijke en oostelijke flanken van de havengeul verdedigingswerken gebouwd uitgerust met talrijke vuurmonden van allerlei kaliber en aard, om aanvallen vanuit zee te bestrijden.

Dat de vrees voor een aanval vanuit zee niet denkbeeldig was wordt o.m. aangetoond door de aanval van Captain Home POPHAM (later Rear-Admiral- in 1798 en de Britse pogingen in 1918 om de Oostendse havengeul af te sluiten door middel van blokschepen.

Ten tijde van de Franse bezetting onder Napoleon werd een uitgebreid verdedigingssysteem opgezet met o.m. twee forten in duinen, respectievelijk ten westen en ten oosten van de havengeul.

Een halve eeuw later werd door het Belgisch leger de "Halve Maan" gebouwd ter verdediging van de haveningang en rede.

Door de Duitse bezetter werd in W.O.I een gans stelsel van artilleriebatterijen opgericht voor de nabije en verre verdediging van de Vlaamse banken, de Oostendse rede en havengeul en de aanliggende stranden. Ook tijdens W.O.II was dit het geval.

Na de oorlogen werden de stranden en duinen geruimd van de meeste van de militaire verdedigingswerken met uitzondering van een aantal constructies die door de Belgische strijdkrachten in gebruik werden genomen, of van nut werden beschouwd ingeval van oorlog of oorlogsdreiging.

Op de oostelijke flank van de Oostendse havengeul zijn nog talrijke militaire bouwwerken "bewaard" gebleven, zelfs één is wettelijke "beschermd" als monument.

Op woensdag 18 mei herontdekken we wat nog overblijft als getuigen van twee eeuwen militaire ingreep in ons natuurmilieu ten oosten van de Geule, van vuurleidingspost van de machtige "Batterie

Deutschland", (W.O.I.), over Fort Napoleon (Fort Imperial 1811-1914) en "Hundius (W.O.II) tot "De Halve Maan" (1861).

Ons bestuurslid de heer Ferdinand GEVAERT bouwde zich in de loop van jaren een stevige reputatie op met zijn kennis over alles dat verband houdt met het "in en rond" de Oostendse haven en dit doorheen de lange geschiedenis ervan.

Hij leidt ons vandaag doorheen deze merkwaardigheden en hun geschiedenis. Het wordt eens te meer een "must" waarop we U verwachten. Zoals steeds is de deelname vrij en kosteloos ook voor niet-leden.

Afspraak om 15.00 u stipt aan het voormalig Militair Hospitaal (Vuurtorenwijk). Er is ruime parkeergelegenheid, evenals een tram- en bushalte (lijn 4 en 9).

B. AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht met dia's gaat door op

donderdag 26 mei om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : DE BELGISCHE ZEILOPLEIDINGSSCHEPEN (1880-1960)

De spreker : de heer Freddy PHILIPS, free-lance journalist, medewerker aan diverse maritieme tijdschriften.

De heer Freddy PHILIPS is wat men zou kunnen noemen geobsedeerd door alles wat de scheepvaart en de zee betreft. Doordat hij in 1968 zijn legerdienst vervulde als reserve-officier bij de Zeemacht heeft hij steeds nauwe banden gehad en onderhouden met Oostende. Dat uit zich ook in zijn schrijversnaam waarvoor hij "Saint Bernard du Spuikom" koos. Onder deze naam oefent hij nog steeds diverse journalistieke en Public-Relations uit voor de Zeemacht, haar reserve-officieren en de reservedivisies.

Het onderwerp dat hij vanavond behandeld geeft ons een beeld van de Belgische zeeopleidingsschepen. Hij behandelt o.a; de Comte de Smet de Naeyer I en II, de l'Avenir en de ons zo nauw aan het hart liggende Mercator.

Hij werkte deze voordracht in 1991 uit in opdracht van de "Koninklijke Kring Georges Lecoq" in Brussel; een v.z.w. die sinds jaren de Belgische Maritieme propaganda tot hoofddoel heeft.

Een uitzonderlijke gelegenheid om eens een totaalbeeld te krijgen van wat de zeilopleidingsschepen voor ons land betekend hebben. Doordat ons stadsbeeld sedert 1964 beheerst wordt door het laatste schip in deze reeks, onze Mercator, mogen wij een dergelijke voordracht niet missen.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden. Men zegge het voort en wij rekenen op Uw aanwezigheid.

J.B. DREESEN

JUNI - ACTIVITEITEN

A. STUDIEREIS NAAR DOORNIK (TOURNAI) OP ZONDAG 5 JUNI 1994

Doornik is voor onze streken, van in de vroegste tijden, van uitzonderlijk belang geweest. In de Middeleeuwen behoorden we tot het Bisdom Doornik. Dat wil dus zeggen dat de stichting van al de parochies van onze streek, dus ook de kust, van Doornik zijn uitgegaan.

Doornik wordt beschouwd als de oudste stad van België. Sinds haar prille ontstaan (reeds omstreeks 50 v.Chr. bevond zich hier een landelijk domein), is het culturele en architecturale patrimonium van de stad voortdurend groter geworden.

Tijdens de Merovingische periode was Doornik een koninklijke stad. In de loop van de tijden werd ze geregeerd door diverse regimes (Frans, Engels, Hollands, Oostenrijks).

De stad heeft daar zowel economisch (wol, steen en lakenindustrie) als artistiek (architectuur, beeldhouwkunst, schilderkunst) veel voordeel uitgehaald. Dank zij dit rijke verleden is Doornik vandaag een oord met veel boeiende facetten.

Doornik herbergt niet alleen een indrukwekkende kathedraal met vijf torens maar heeft ook het oudste belfort van Noord-Europa. Niet minder dan 6 musea is deze unieke stad rijk. Iedereen komt hier aan zijn trekken : de liefhebber van archeologie, decoratieve kunsten, wapens en militaire geschiedenis, schone kunsten, folklore, natuur, tapijt en stoffenkunst...

Wij moeten ons uiteraard beperken.

Wij vertrekken op zondag 5 juni 1994 om 08u30 stipt vanop het Canadaplein, recht over het Gerechtshof.

We trekken in één ruk (60 tot 75 minuten) door tot Doornik waar we eerst even van een kop koffie genieten.

Na de koffie worden wij opgevangen in het centrum voor Toerisme waar we een korte videofilm over Doornik bekijken. Deze film van ongeveer 8 minuten wordt ons op 16 schermen geprojecteerd.

Onmiddellijk daarna brengen wij een geleid bezoek aan de Kathedraal en de schatkamer. Na dit bezoek schepen we weer in op onze bus en worden de stad rondgereden met uitvoerige uitleg in het Nederlands.

Omstreeks 12u30-1300u is het tijd om de inwendige mens te versterken. Wij doen dat in het restaurant LE CHATEAU DE CARTES. We schuiven onze voeten onder tafel voor de volgende menu :

Aperitief aangeboden door de Kring

Salade Tournaisienne, Terrine du Chef

Cuisse de lapin à la Tournaisienne, pommes au four

Bavarois aux fruits

De dranken zijn, uiteraard, voor eigen rekening en persoonlijk af te rekenen.

Omstreeks 14u30 (1500u) trekken we de baan op voor een geleid bezoek aan het Folklore museum (dat zich over twee verdiepingen uitstrekt en een prachtige en gevarieerde collectie huist).

Omstreeks 1700u verpozen we even in een lokale instelling met een streekbiertje en kunnen we nog even napraten over de voorbije dag.

Rond 18u30 gaan we terug de baan op, Oostendewaarts, waar we traditiegetrouw klokslag 20 u aankomen.

Inschrijven voor deze reis kan door 1.100 fr (elfhonderd francs) per persoon te storten op postrekening 000-0507753-55

Jan Dreesen
Rode Kruisstraat 4
8400 Oostende

met vermelding "De Platereis 5 juni 94 met X personen". In deze prijs zijn begrepen, de autocar, de koffie bij aankomst, het middagmaal, het streekbier en de toegangen tot de kathedraal en schatkamer, het Folkloremuseum en de stadsronddrit telkens met gids (in het Nederlands).

De inschrijvingen moeten binnen zijn voor maandag 30 mei 1994. Er zijn maximum 54 plaatsen. Wie eerst komt, eerst maalt. Dus zorg dat je erbij bent. Meegaande verzorgen we een reisbrochure die een aangename herinnering zal blijven aan deze uitstap.

Uw reisleader J.B. DREESEN

B. WANDELVOORDRACHT

Deze wandelvoordracht gaat door op

zaterdag 11 juni 1994 om 10u30

in het Museum voor Schone Kunsten van de Stad Oostende, Feest- en Cultuurpaleis 2de verdieping.

Onder leiding van de heer Norbert HOSTYN, stadsconservator-archivaris en effectief lid van onze Kring gaan we er de

RETROSPECTIEVE JULIUS COLLEN-TURNER

bezoeken.

Julius COLLEN-TURNER werd op 20/08/1881 te Schievelbein (Pommeren) geboren. Een tijdlang was hij turn- en schermleraar in de Militaire school te Berlijn waar hij de bijnaam "der Turner" kreeg. Vandaar zijn tweede naam TURNER. Als een Duitse jood, was hij in de vroege dertiger jaren, ten tijde van het opkomend nazisme en jodenhaat, verplicht Duitsland te verlaten. Hij zocht veiliger oorden op en daar zijn moeder van Oostendse afkomst was kwam hij te Oostende terecht.

Om wille van zijn Duits en Jood zijn werd hij tijdens de tweede wereldoorlog in een Frans kamp geïnterneerd. Hij bracht het er echter levend van af en kwam na de oorlog terug naar Oostende.

Julius COLLEN-TURNER was zowel schilder als etser en heeft uit zijn Oostendse periode zeer veel en mooi werk nagelaten. Hij is dan ook buitengewoon goed vertegenwoordigd in ons Museum van Schone Kunsten.

De heer Norbert HOSTYN is er in zijn, nooit aflatend speurwerk naar werken van minder gekende Oostendse schilders, in gelukt een bijzonder fraaie selectie uit het werk van COLLEN-TURNER ter beschikking te krijgen voor deze tentoonstelling.

Eens te meer hebben we dan ook weer het voorrecht deze prachtige tentoonstelling, onder leiding van de heer HOSTYN, te mogen bezoeken.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos en zijn ook niet-leden van harte welkom.

Verzameling voor de ingang van het museum voor Schone Kunsten om 10u15. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

WILHELM II, Duits keizer, gefotografeerd te Oostende
(augustus 1890?)

In elk geval een zeldzame momentopname : de Duitse keizer Willem II tijdens het binnen varen of na afloop van een bezoek aan Oostende, vermoedelijk een tiental of twintigtal jaren vooraleer Wereldoorlog II aan de orde was. Daar prijkt hij, aan boord van de keizerlijke raderboot, die de naam "Hohenzollern" droeg, in uniform saluerend en met de hand aan de degen links op de brug, terwijl de scheepsschouwen met mate rook uitwalmen.

De legende, afgedrukt onder de opname, vermeldt, letterlijk geciteerd : "Vertrek van de keizerlijke raderboot van de Duitse keizer Willem II uit Oostende. Naar een glasnegatief van (de Gentenaar) Arnold VANDER HAEGHEN, 1901. Verzameling Museum voor Volkskunde Gent. Repro Georges ANTHEUNIS" (einde citaat).

Dit curiosum komt voor in het tekstboek dat de tentoonstelling "Focus op fotografie" begeleidde en de titel meekreeg : "Fotografie te Gent, van 1839 tot 1940" (Brussel : Gemeentekrediet, 1987); op p. 109 onderaan.

Maar voornoemde foto dateren, oei. Wel reikt de cumulatieve index van "De Plate" (1971-1991 : samensteller : N. HOSTYN) een artikel van Ivan VAN HYFTE aan : "De Duitse keizer Willem op bezoek te Oostende, augustus 1890" (De Plate, 1981, p. 45) en ik ben er dankbaar om, mede om het feit dat, hoewel beknopt, het een lezenswaardige én informatieve notitie is, en dat nog blijft. Maar, ik geef toe, mijn kennis terzake schiet tekort om het tijds kader nauwkeurig af te bakenen en dat is jammer, want het betreft één der groten der aarde die voet aan wel gezet heeft, toen Oostende nog "in volle fleur", was, tijdens de "Belle Epoque".

Emile SMISSAERT

**AUGUST VAN ISEGHEM - 75 JAAR JONG
EN 20 JAAR VOORZITTER VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING DE PLATE**

Op 10 april 1994 is onze voorzitter, de heer August VAN ISEGHEM (Gust voor de vrienden) 75 jaar geworden.

Bij het verschijnen van deze bijdrage is het, op een maand na, 20 jaar geleden dat hij verkozen werd tot voorzitter van onze Kring. Daar we in november ons 40-jarig bestaan vieren wil dit meteen zeggen dat August VAN ISEGHEM al iets langer voorzitter is dan zijn voorganger, wijlen Ernest DE TAEYE, dat is geweest.

August VAN ISEGHEM stamt uit één van de oude Oostendse families van De Van Isegheem's. Zijn betoverovergrootvader André-Jean VAN ISEGHEM (1736-1815) was burgemeester van Oostende van 1788 tot 1795 en van 1805 tot 1813. Vader Edmond VAN ISEGHEM (1873-1945) was notaris.

Ondanks het feit dat August VAN ISEGHEM een rasechte Oostendenaar is werd hij in DINARD (Frankrijk) geboren. Hoe zat dat in zijn werk.

Zoals zoveel Oostendenaars was de familie VAN ISEGHEM, bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog, naar Engeland gevlucht. Een zuster van Edmond VAN ISEGHEM was onder gelijkaardige omstandigheden in Dinard terecht gekomen. Zij maakte in een schrijven haar broer attent op het feit dat de notaris van Dinard, gemobiliseerd zijnde, een vervanger zocht. Dit was voor vader VAN ISEGHEM een uitstekende gelegenheid om zijn beroep te blijven uitoefenen.

Hij vroeg, kreeg de post en kwam met vrouw en 4 kinderen over naar Frankrijk. Hij bleef er tot 1920, jaar dat de oorspronkelijke titularis, die heelhuids uit de oorlog was gekomen, terug naar zijn haardstede mocht om er zijn vooroorlogse taak weer op te nemen. Dit was de reden waarom August te Dinard ter wereld kwam en niet in Oostende. Hij was een nakomertje want hij werd 7 jaar na de jongste van zijn zusters geboren. Door hem werd die tak van de Van Isegheems echter van uitsterven behoed.

Terug in Oostende startte August VAN ISEGHEM zijn schoolse jaren in de "Nunnenschool" in de Kaaistraat. Daar had hij een andere gekende Oostendenaar als klasgenoot, Daniël FARASYN.

Hun onderwijzeres was Zuster Marie-Ignace, een buitengewoon mens en een prima leerkracht. Zij slaagde erin een 1ste, 2de, 3de en 4de studiejaar samen te nemen in één klas en ondanks de massa en de verscheidenheid een goede kwaliteit af te leveren. De leerlingen van Zuster Marie-Ignace mochten zonder uitzondering van het 4de naar het 6de overstappen.

August deed daarna een jaar Klein College en stapte toen over naar het Groot College waar hij de 7de en 6de Latijnse deed. Door omstandigheden moest hij echter op internaat. Hij werd van school veranderd en ging naar het Sint Barbara-instituut te Sint-Amandsberg Gent bij de Broeders van de Christelijke scholen. Hier beëindigde hij in 1937 zijn moderne humaniora. Van daar trok hij naar de Universiteit van Leuven. Hij deed er zijn eerste kandidatuur Wetenschappen, begon in 1939 aan zijn tweede

kandidatuur die echter onderbroken werd door de tweede wereldoorlog.

De vijandelijkheden joegen hem van Leuven naar Oostende, waar hij, als verwelkoming, op het nippertje ontsnapte aan het bombardement op de Istanboel.

Hij gaf gevolg aan de oproep van de regering en samen met vele tienduizende andere Belgen, tussen 16 en 35 jaar, trok hij zuidwaarts, voor de Duitse invasie uit.

Na een lange lijdensweg over Nantes naar Toulouse werden ze geïntegreerd in, wat met een weidse naam, het "Centre de Recrutement de l'Armee Belge" werd genoemd, afgekort CRAB. De deelnemers aan deze vorm van recrutering werden dan ook CRABS genoemd. Hun militaire opleiding beperkte zich tot wat excerceren met borstels en veel honger lijdten.

Ondanks het feit dat het een militaire organisatie was konden, op een gegeven ogenblik, de meeste van de CRABS terug huiswaarts keren. Met typisch Belgische ingeniositeit had men de organisatie aan de Duitsers voorgesteld als het "Centre de Refuge d'Aide aux Belges".

Einde augustus 1940 is August terug in Oostende. Door de vernieling van een groot deel van Oostende besloot vader VAN ISEGHEM met zijn familie te verhuizen naar Ukkel. August die ondervoed en verzwakt uit Frankrijk was teruggekeerd, viel in de herfst van 40 ziek aan een pleuritis die hem 4 maanden bedlegerig maakte. Nog steeds ingeschreven aan de Universiteit van Leuven was het schooljaar echter reeds te ver gevorderd alvorens hij volledig hersteld was.

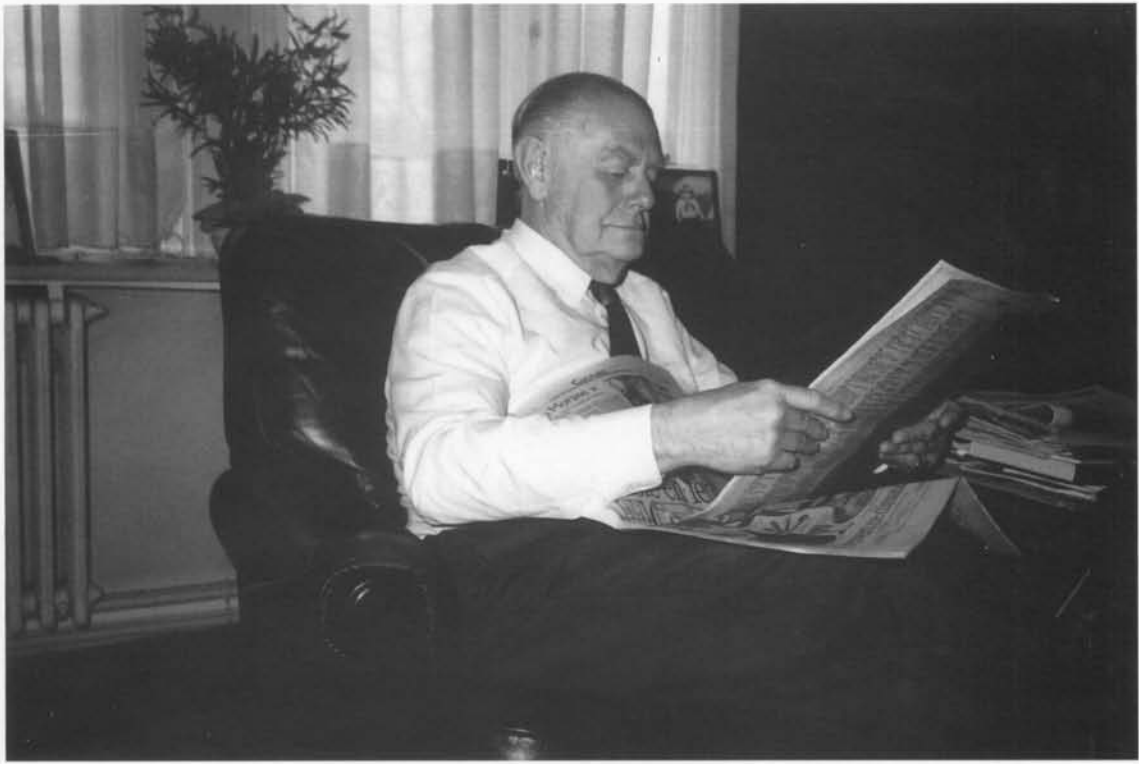
De rest van de oorlog werd voor hem, de familie VAN ISEGHEM en zoveel andere Belgen een kwestie van overleven.

Op zijn Belgisch, uitgerust met alle mogelijke "scheinen" en identificatiestukken, deed August minstens eenmaal per week de "navette" naar de kuststreek met als voornaamste doel de bijkomende ravitaillering van de familie in Ukkel te verzorgen. Hij ontliiep zoveel mogelijk de controles, ontsnapte regelmatig aan beschietingen en bombardementen, werd opgeroepen door de "Werbestelle" voor verplichte arbeid in Duitsland, maar kon op basis van dubbele identiteitsbewijzen, een van Ukkel en het andere van Oostende, de boot afhouden. Uitgaande van de regel dat "de wereld aan de durvers behoort" vond hij op deze manier de mogelijkheid om vier lange oorlogsjaren zonder teveel kleerscheuren te overleven.

In 1944, onmiddellijk na de bevrijding, keerde hij met de fiets over Kortrijk terug naar Oostende.

Hij wilde zich engageren als oorlogsvrijwilliger, maar was net iets te laat. Behorende tot een van de niet opgeroepen oorlogsklassen kreeg hij een oproepingsbevel, om als milicien, het vaderland te dienen van mei 1945 tot mei 1946. Hij werd soldaat in de 5de Kompagnie van het 48ste Bataljon Fuseliers.

Voor zijn eerste opleiding "lag" August, drie maanden, in Sint Niklaas. Daarna trok het Bataljon naar Leopoldsburg om er, in 4

maanden, de kroon op het opleidingswerk te zetten. De rest van zijn militaire dienst sleet hij in Brasschaat.

Grootvader Edmond VAN ISEGHEM was in leven verzekeringsagent geweest. Op gezegende leeftijd had hij zijn zaak overgelaten aan enen "Nonkel" VAN REETH, een familielid. Toen deze laatste op zijn beurt de pensioenleeftijd bereikte stelde hij August VAN ISEGHEM voor zijn "portefeuille" over te nemen. Die zag er brood in. Er werd beslist over de overdrachtsom en August werd verzekeringsagent. Ongeveer in dezelfde periode nam hij een andere belangrijke beslissing, hij huwde met mejuffer Marie-Louise DECEUNINCK. Het jonge paar ging wonen op de Torhoutsesteenweg 169, boven apotheker QUAGHEBEUR.

Zijn beginjaren in het verzekeringswezen gingen niet over rozen. Daar zijn klanten verspreid woonden over het arrondissement Oostende moest hij continue de baan op, per fiets uiteraard want een auto kon er nog niet van af. Het werd allemaal confortabeler toen hij na een tijd met, voor de helft, geleend geld zijn eerste Volkswagentje kon aanschaffen. Geleidelijk begon hij, zoals het een goed zakenman betaamt, de zaak uit te bouwen met de bedoeling van verzekeringsagent over te stappen naar verzekeringsmakelaar.

Op voorstel van schoonvader DECEUNINCK, die hen een steuntje wilde geven, huurde het jonge gezin het appartement op de 2de verdieping van diens woning in de Stockholmstraat. Met de jaren zakten ze naar de eerste verdieping om uiteindelijk te eindigen op het gelijkvloers.

Het gezin groeide mettertijd aan en werd, net als bij August zijn vader bedacht met vier dochters. De verwachte zoon bleef echter weg zodat met August deze Van Isegheentak, met een generatie vertraging, gedoemd is uit te sterven.

Dank zij de inzet van August, hierin bijgestaan door Marie-Louise die veel van het bureauwerk voor haar rekening nam, floreerden de zaken. Toch vond August in de late veertigerjaren nog de tijd om op te treden in de twee eerste na-oorlogse Oostendse Revues. Dr. Jan DAEMS voerde toentertijd de regie en Jan PIERS, later burgemeester en minister, speelde ook toen al zijn rol.

August VAN ISEGHEM is altijd een zeer sociaal bewust mens geweest. Reeds zeer vroeg zette hij zich in voor het Sint Vincentius a Paulo Genootschap van Oostende. Van dit genootschap is hij nog steeds voorzitter.

Hij realiseerde zich dat er in het Genootschap een gebrek was aan kennis van de sociale wetgeving. Statutair kon dit echter niet opgevangen worden. Samen met enkele anderen stond hij toen aan de wieg voor de oprichting van het "Sociaal Centrum Oostende" Deze organisatie startte met een basissom die hen geleend werd door het voornoemde Sint Vincentiusgenootschap.

Het "Sociaal Centrum" wordt momenteel geleid door mevrouw DE LANGHE. August VAN ISEGHEM en zijn echtgenote mevrouw Marie Louise DECEUNINCK behoren tot het zeer actieve bestuur van dit centrum. De oorspronkelijke doelstellingen worden uitstekend gerealiseerd want buiten de materiële en financiële hulp aan de behoeftigen van onze stad zorgen 3 maatschappelijke werksters voor het sociaal advies en begeleiding van deze groep hulpbehoevenden.

Een ander terrein waarop August zich zeer actief inzette was het "Vredeseilanden" project van Pater PIRE. Dit initiatief startte, voor Oostende, in 1963 met een zolderopruiming die 800.000 Fr opbracht. 25 jaar lang kon men onze voorzitter, aan Delhaize en op andere plaatsen in stad, zijn steentje zien bijdragen tot het Pater Pire-initiatief. Met als hogere doelstelling "het helpen en eerbiedigen van de medemens" was hem, gedurende al die jaren, geen enkele inspanning te veel.

Ook op het terrein van de Oostendse serviceclubs maakte August zich verdienstelijk. Als medestichter van de "Ronde Tafel" was hij in deze vereniging actief tot hij de van kracht zijnde ouderdomsgrens van 40 jaar bereikte. Hierna werd hij, in 1964 onder het Peterschap van de heren Jan DAEMS en Adhemar GERARD, opgenomen in de Rotary Oostende. In 1978-79 nam hij van deze serviceclub het voorzitterschap waar. Als lid van Rotary Oostende was hij medestichter van de tweede Rotary-afdeling in Oostende "Rotary Oostende-Terstreep".

Buiten zijn werk, zijn huisgezin, zijn belangstelling voor de sociale sector en op andere terreinen heeft August VAN ISEGHEM steeds een zeer levendige belangstelling gehad voor zijn geliefd Oostende en voor alles wat betrekking heeft tot Oostende als Heem. Zijn kennis van de stad, haar mensen en toestanden is dan ook bijna legendarisch te noemen. Een woord, een naam is meestal al voldoende om bij hem een gedachtenassociatie op te roepen die hem in staat stelt in een "mum" van tijd een massa informatie over het onderwerp te debiteren.

Voor de Heemkring blijft hij dan ook een betrouwbare informant in verband met Oostendse gebeurtenissen en feiten.

Als gewoon lid volgde hij de ontwikkeling van Heemkring De Plate op de voet.

Regelmatig schonk hij de Kring voorwerpen voor de verzameling en was, en is, steeds aanwezig op de activiteiten van de Kring. Hij was goed bevriend met Ary SLEEKs die hij kende uit zijn verzekeringsactiviteiten. Ondanks zijn belangstelling en actieve medewerking aan de Heemkunde ging hij in de eerste jaren nooit in op de vraag om een bestuursfunctie waar te nemen. Hij was van oordeel dat er voldoende bekwame mensen in het bestuur zaten.

Dat veranderde toen Ary SLEEKs stierf en kort daarna de eerste secretaris van de Kring, dhr. LAFORCE, zijn ontslag aanbood. August stelde toen zijn diensten ter beschikking en werd opgenomen in de raad van beheer. Toen in het begin van de 70er jaren, op de statutaire vergaderingen, gepleit werd voor de publicatie van een tijdschrift kreeg dit voorstel zijn volle steun.

In 1973 maakte de Kring een dieptepunt door. Door het ontslag van de secretaris en de penningmeester werden de activiteiten van de Kring herleid tot een minimum.

1974 bracht een heropbloei. De functie van secretaris en penningmeester werden weer opgenomen en bij het overlijden van wijlen Ernest DE TAEYE, medestichter en eerste voorzitter van De Plate, nam August VAN ISEGHEM het roer in handen.

Sedertdien zijn 20 jaar voorbijgegaan.

Van de traditionele 200 leden groeide de Kring aan tot 475 leden. Het tijdschrift dat een schichtig begin kende, groeide dank zij de inzet van velen, uit tot een gerenomeerd blad dat maandelijks 30 bladzijden gewaardeerde bijdragen over Oostende en de kuststreek brengt. De 20 eerste jaargangen worden geruggesteund door een inhoudstafel, tot nog toe een alleenstaand initiatief in het Vlaamse Heemlandschap. Klokvaste jaarprogramma's vol activiteiten zorgen voor een permanant persoonlijk contact met de Oostendse leefwereld. Het Heemmuseum krijgt, ondanks zijn beperktheid in ruimte, binnen- en buitenlandse waardering.

De Heemkring De Plate stond, in de voorbije 20 jaar, als Heemschut aan de basis van een reeks initiatieven tot het behoud van het Oostends patrimonium. We hoeven slechts te denken aan de acties voor het behoud van de Galerijen, het Bosje, de Watertoren, het Station, het Ernest Feysplein. Hierbij werd telkens door onze Kring de impuls gegeven.

Het is echter niet altijd koek en ei in een vereniging. Er zijn zo van die, later als anecdoten vertelde, gebeurtenissen die het leven van een voorzitter kunnen vergallen.

Zo denk ik aan die keer dat de organisatie van een feestmaaltijd die in volle vertrouwen werd overgelaten aan een paar bestuursleden. Op het gesteld middaguur bleek niets klaar te staan omdat de mondelinge afspraak gemaakt was voor een avondmaal.

En die keer, bij de organisatie van een Heemdag te Oostende, toen het drijvend restaurant - het oud Westhinderlichtschip - onder onze voeten wegzank terwijl de deelnemers aan onze bijeenkomst aan wal stapten.

Of die keer dat we op studiereis naar Frans-Vlaanderen, ter hoogte van Hondshoote, door de Franse douane terug over de grens werden gezet na betaling van een fikse boete.

Volgens de Franse douane waren we in overtreding omdat we de grens hadden overschreden op een voor autocars niet toegelaten grenspost. We mochten er terug in via Duinkerke, maar die dag hebben we de traditionele aperitief van de Kring niet gehad.

Maar ondanks dat alle kan de pret niet op.

August VAN ISEGHEM 75 en 20 jaar voorzitter van De Plate, blijft, attent, het roer van De Plate in handen houden.

Wij hopen dat hij dat nog vele jaren zal doen en wensen hem van harte geluk bij deze dubbele verjaardag.

J.B. DREESEN

LA CHEVRE FOLLE... ...KLOPPEND ARTISTIEK HART VAN
DE "SIXTIES" TE OOSTENDE

door Norbert HOSTYN

Kerkstraat, 50... Het huis dat de hoek vormt met de Sint-Paulusstraat, de Kerkstraat en de Prins-Boudewijnstraat staat er tegenwoordig erg verkommerd bij : de facade volledig verborgen achter smakeloze publiciteitspanelen... Te wachten of afbraak ?? of misschien op een verlichte geest die het pand wat in eer hersteld en er een nieuwe toekomst aan geeft ???

In de zestiger jaren was het hier wel anders. We kunnen zonder overdrijven stellen dat hier het hart van het progressieve artistieke Oostende klopte. Het pand heette toen "La chèvre folle" ("de dolle geit") en werd gerund door ene Alain DEPIERE.

In 1959 besloot DEPIERE van dit pand een kunstkring te maken : bar en galerij in één. Het werd de trekpleister van jonge kunstenaars en kunstliefhebbers en dito ouderen maar jong van hart.

DEPIERE was zelf ook kunstenaar : hij had tekenen en beeldhouwen gestudeerd aan de Brusselse Academie en maakte ceramiek in Vallauris alvorens in Oostende te verzeilen.

Naar de normen van die tijd kunnen we de "Chèvre"-sfeer als erg gemoedelijk en nonconformistisch omschrijven. Hier klopte de legendarische geest van "mei '68" al jaren voor datum. Er was de moderne kunst, er was de muziek ("life" zowel als de collectie jazz-phonoplatten van DEPIERE), en men kon er ook terecht voor een hapje. Aan de gevel ging een smeedijzeren geitkop als blikvanger.

De "Chèvre" was dé trefplaats voor een gemoedelijke, pint-vergoten babbel tussen progressieve beeldende kunstenaars, schrijvers, musici, intellectuelen.

Bijna symbolisch vallen de activiteiten van "La Chèvre folle" samen met het gehele woelige decennium.

Tot slot een overzicht van tentoonstellingen en enkele andere activiteiten in de "Chèvre". Meteen hebt U de naam van de kunstenaars die tot het milieu van de "Chèvre" behoorden. We herkennen de namen van stadsgenoten als Maurice BOEL, Willy BOSSCHEM, Gustaaf SOREL, Etienne ELIAS, Yves BILLET, Yves RHAYÉ, Gerard HOLMENS, Charles DRYBERGH en Denise VERSTAPPEN.

1960

WALJÉ

1961

Jacques MATTON
Claude VALOIS
Lise OUDOIRE

Marcel VERDREN
Marie-Claude HAAS
Piere BOGAERT
Daniel ROMMEL
Groepstentoonstelling : BOEL, CARCAN, HENDRICKX, LISMONDE, J.M.
STREBELLE en VAN THIENEN
Roger FRÉZIN

1962

Willy BOSSCHEM
Maria ROCLORE (F)
M. VAN WALLEGHEM
Jo DUSTIN
Gustaaf SOREL
Amand VEREECKE
Jacqueline HOTTON
Yves DENDAL
Jean MILO
Albert TERKEN
MARCEL VERDREN
Guy LACOMBE
VANLERBERGH
G. KULCHE

Vernissage Amand VEREECKE (1962)

1963

Maurice BOEL
LISMONDE
Marcel VERDREN
Urbain HERREGODTS
Roger BAERT
Groepstentoonstelling : APPEL, Lars BO, BRYEN, CORNEILLE, FOIRINI,
FRIELAENDER, LE MOAL, MELS, PIZA, PRASSINDS, SINGIER, SUGAI, ZAO-
WOU-KI.
Groepstentoonstelling : BAERT, BOEL, BOSSCHEM, BURSSENS, DEPIERE,
ELIAS, GEROEN, HERREGODTS, HOED, LANDUYT, LISMONDE, MENSELSON,
MICHIELS, MILO, PANNEK, PATRIS, SOREL, SLABBINCK, SERVAIS, VAN
BELLEGHEM, VAN THIENEN, VONCK, VERDREN en WILLEQUET
Paul VAN THIENEN

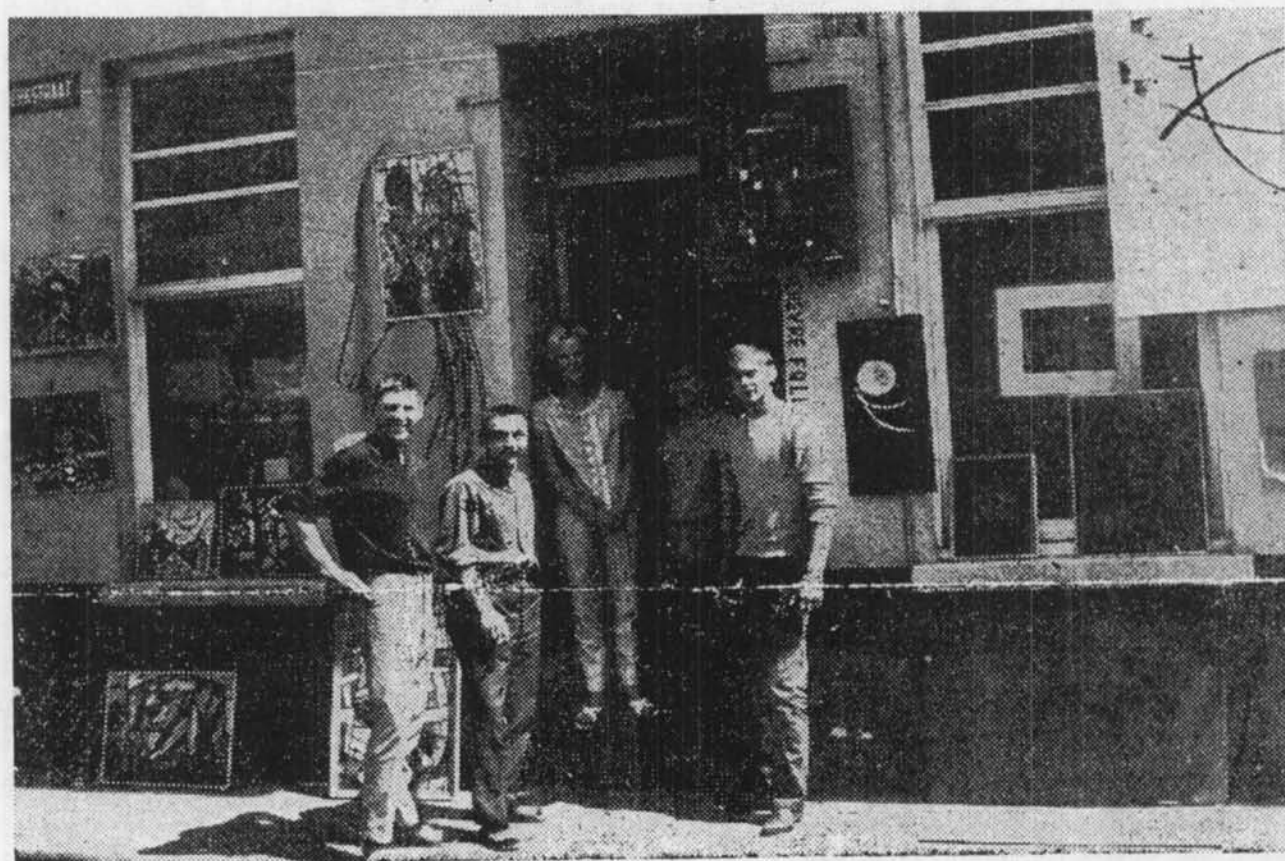
Yves BILLET
Marcel MICHIELS
"Jazz-Pohez"

Ie-Painting : Happening met de kunstenaars Jan DIELS, Kari BERT,
Redgy DERGELoo, Frank VAN CALSTER, Tony ROMBOUITS, Frans NEELS,
Adriaan PEEL, Dirk CLAUS, Hubert DECLEER (29.06.1963).

1964

Yves BILLET
Piere BOGAERT
CRIVELLARO
ZANGS
Yves RHAYÉ
Roger WOUTERS
Guy BULCKE
Margo MAECKELBERGHE
Roger SOMVILLE

19.12.1964 : vernissage tentoonstelling "Oosters reisdagboek" van
Hubert DECLEER (miniaturen, gouaches, kalligrafieën) en Frans
NEELS (fotos) met poësieavond (lezen voor uit hun werk : Marcel
BOOGAERTS, Dirk CLAUS, Redgy DERGELoo, Ivo KENDAL, KINSKY, Tony
ROMBOUITS) en gitaar (Tony GÉRARD).

1965

Stanislas DEFIZE
SZABO
LUCA : "Beelden van Oostende"
M. VAN WALLEGHEM
Gil COWLEY

Jacques JAUNIAUX

Paul VAN THIENEN

3 april : gitaarrecital met Tony GÉRARD, "De" Johan, Yves RHAYÉ, Michel VEREECKE en William BROTHERS (blues, flamenco, chansons, work-songs, spirituals, piratenliederen, irish songs)

1966

Constant LAMBRECHT

Pol LEFEVRE

1967

KINSKY

Karol BWINSKI

Alain DEPIERE

1968

Claude ESTANG

Denise VERSTAPPEN

19?? (jaartal niet gekend)

Marc VOSCH

Juul CLAEYS

Georges DURIEUX en Georges MEURANT

Kerstsalon "5 Oostendse kunstenaars" '(BILLET, BOEL, DRYBERGH, HOLMENS? VAN TUERENHOUT)

Hanns STUDER (graveur)

Tekeningen van LISMONDE, SOMVILLE, VAN THIENEN, VAN TUERENHOUT, BOEL en BAERT

Charles BNINSKI

Ivan

François VAN KESSEL

Galerist Alain DEPIERE (2de van links)

Ambiance in "La Chèvre Folle" : de 3 mannen rechts zijn Maurice BOEL, Frank EDEBAU en staande kunstverslaggever Jan GUILLEMIN (foto S.A.O).

P.S. Wat zou er van de metalen geitkop geworden zijn ? Na het sluiten van het kunstcafé hebben we ze nog weten hangen in een "folkcafé" op de Noordkant van de Brabantstraat (sinds ca. 4 jaar gesloopt).

BRONNEN : Oostende Sted. Musea, Bibliotheek, Documentatiemap "Chèvre Folle" (bevat persknipsels, vnl. uit lokale weekbladen)
Oostende, Sted. Bibliotheek, Documentatiemap "Chèvre Folle" (bevat uitnodigingskaartjes tot de tentoonstellingen).

GEDENKSTENEN EN -PLATEN

door Roger TIMMERMANS

Hieronder de teksten die te lezen staan op gedenkstenen en -platen. We oordeelden het nuttig deze teksten volledig op te nemen daar deze onderhevig zijn aan verwerking (steen N.S.Y.C.), of verwaarlozing (steen in Kursaal), of (tijdelijke) verwijdering (Montgommery-zuiltje) of afbraak voor nieuwbouw. Sommige van deze teksten zijn reeds verschenen in "De Plate".

KERKSTRAAT 46

Hier leefde en werkte
Gustaaf Sorel
Kunstschilder
1905-1981

(zie De Plate 85/9, 10, 11)

LANGESTRAAT 26B

Geboortehuis 1860
James Ensor 1949
Rotary Ter Streep

(zie De Plate 90/247 LXI)

LANGESTRAAT 116

Hier leefde
Constant Permeke
1921-1925
Rotary Club Oostende

(zie De Plate 87/119 XLI)

SINT PAULUSSTRAAT 10

Geboortehuis
Karel Jonckheere
Letterkundige
09/04/1906
Gift Oostendse Persclub V.Z.W. 13/03/1987

VLAANDERENSTRAAT 27 - Ensor Museum

Les Amis du Peintre
Baron James Ensor
à l'occasion de son
75e anniversaire

(zie De Plate 90/247 LIX)

VLAANDERENSTRAAT 31 (hoek van Iseghemlaan)

Ici vecut
James Ensor
de 1875 à 1916

(zie De Plate 90/247 LIX)

VLAANDERENSTRAAT 6 (zaak Bouvy, herenkleding)

This house was built
in 1902 and renovated in
1986 by G. Van Wassenhove
Ghent

VISSERSKAAI

Dit zuiltje werd opgericht ter
herinnering aan de eerste landingsschepen
die op 25-9-44 in dit dok manschappen
en materiaal ontscheepten ter bevrijding
van ons land.

Dit dok werd op 3 april 1948 herdoopt in
Montgomery-dok

(zie De Plate 87/116, 117, 119)

KAAIMUUR TEGENOVER OOSTSTRAAT

Ter ere van de
Belgische Commando eenheid
Italie 1943-44 Yougoslavie 1944
Walcheren 1944

Uit de haven van Oostende vertrokken op 1 november 1944
ter bevrijding van het eiland Walcheren

Ingehuldigd door Burgemeeste Goekint op 20 april 1985

(zie De Plate 87/12)

CLUBHUIS NORTH SEA YACHT CLUB (bij staketsel)

Steen met, door verwerking, onleesbare tekst.

SCHIPPERSSTRAAT

De Gelukkige Haard

Op 19 mei 1987 werd deze eerste steen van het complex
Visserskwartier gelegd door de gemeenschapsministers
P. Akkermans en J. Pede.

in aanwezigheid van

J. GOEKINT, Burgemeester van Oostende

W. D'Have, voorzitter en H. Desmet, Directeur-
Generaal van de Nationale Maatschappij voor de
Huisvesting,

R. Bonnel, R. Makelberge, J.M. Pauwelijn, F.
Bourgois, M. Quaeghebeur, G. Daniels, J. Christiaens,
D. Vermeesch, Schepenen van de Stad Oostende.

J. Vandenabeele, Stadssecretaris,

S. Caestecker, voorzitter, A. Vandenabeele,
Ondervoorzitter, A.C. Ampe, Directeur-Zaakvoerder,

R. Bekkens, F. Dupuis, M. Ferrier, A. Goddemaer, F.
Helders, A. Inghelbrecht, A. Laridon, A. Rodenbach,
bestuurders en H. Beirens, Commissaris N.M.H., van de
c.v. De Gelukkige Haard,

H.J. Ampe en S.Mc Cann, Architecten

Itab en Strego, Ingenieursbureau's

E.G.T.A. contractors, aannemer.

DE PEPERBUSSE

De eerste steen van
deze toren werd gelegd
den 20 juli 1478
door E.H. Jan Lammaert, Pastoor
der nieuwe kerk die daags te
voren ingewijd was geweest door
Z.E.H. Giles Baerdemaeker, Bisschop
van Sarepta en Suffragant van het
Bisdom Doornijk en door den Burgemeester
Cornelius Mervoet.

Hij werd door het vuur gedeeltelijk
vernield den 19 juni 1712 en
in 1729 herbouwd. Den 14 Oogst 1896
brandde de kerk gedeeltelijk af,
maar de toren bleef ongedeerd.

(zie De Plate, Maart 1974 blz
9-10 en 83/75 V)

FEESTPALEIS - Ingang linkermuur

Dit stedelijk feest- en Kultuurpaleis
werd ingewijd ter gelegenheid van de
jumelage van de steden Monaco en Oostende
door hun doorluchtige hoogheden
de vorst Rainier III en de vorstin van Monaco
waren de eerste bezoekers
25 juni 1958

A. Van Glabbeke, burgemeester zijnde; E. Vroome, J.
Piers, M. Quaeghebeur, K. Dehouck, F. Van Caillie,
schepenen. M. Surmont, stadssecretaris

FEESTPALEIS - koer rechtermuur

Op deze plaats waar vroeger het in mei 1940
door oorlogsfeiten vernield Stadhuis stond,
werd op 13 februari 1956, de eerste steen
van dit Feestpaleis gelegd door
Zijne Excellentie de Heer Omer Vanaudenhove,
Minister van Openbare Weren en van Wederopbouw
bijgestaan door de Heren
Volksvertegenwoordiger Adolf Van Glabbeke
Burgemeester der Stad Oostende
Jan Piers, Maurice Quaeghebeur, Kamiel Dehouck, Frans
Van Caillie Schepenen; en
Michel Surmont, Stadssecretaris.
Architecten : Luc Vierin en Bernard Christaens.
Aannemer : Amedec Cottijn

WITTE NONNENSTRAAT 37 - oud schoolgebouw

S.P.Q.O
Stadsmeisjesschool
Tot vorming van den geest
Tot welvaart van het volk

SINT PETRUS EN PAULUSKERK - links van hoofdingang

+ Leone XIII summo pontifice
Leopoldo II rege belgarum
G.J. Waffelaere XXII episcopo brugensi
Comite Desmet de Naeyer primario Ministro regis
Van Den Heuvel ministro justitiae : Comite d'Ursel
procurante flandriam occidentalem : Decanniere
parochi decano : A. Pieters burgimagistro civitatis
hunc lapidem in commemorationem posuerunt
rex atque regina die V augusti anni MCMI
Praesentibus : H. Liebaert. A. Van Imschoot. D. Fermon.
G. Cnudde. Scabanis : A. Van Iseghem. Secretario

SINT PETRUS EN PAULUSKERK - rechts van hoofdingang

H. Desmet. Praeside consilii
A. Vanderheyde. Praeside burelli
E. Van Caillie. A. Haman. C. Schramme.
G. Van Der Heyde. L. Verbeeck. E. Schottey.
P. Bouckaert. Consilariis fabricae
Architecto L. De la Censerie.
Brgensi. Const. G. et. F. Vanophem

PEPERBUSSE - Kant Vagevuur

Gespreid over de zes arduinen kolommen is er nog een
jaartal te lezen :
AN 1766 NO

PEPERBUSSE

In de muur tussen "Vagevuur" en "Ecce Homo" is een kruis
ingemetseld met practisch onleesbare tekst.

KURSAAL - Muur kant westhelling

Het eerste kursaalgebouw opgericht
in 1875 door architect A. Naert werd
verbouwd in 1905 door arch. A. Chambon.
Vernield in 1942 werd het in 1950
herbouwd door architect Leon Stynen.
De burgemeester H. Serruys, De schepenen
E. Vroome, H. Edebau, L. Vandendriessche,
R. De Kinder. De secretaris M. Surmont.
(tekst, door verwerking, moei-
lijk leesbaar)

KURSAAL - zaaltje voor tikettenverkoop
(hoorde vroeger bij de grote inkomhal)

De 20 juni 1953 werd dit kursaalgebouw in
gewijd in tegenwoordigheid van de heer
burgemeester A. Van Glabbeke - schepenen
E. Vroome - J. Piers - M. Quaeghebeur - K. Dehouck
Stadssecretaris M. Surmont - Architect
Leon Stynen en de heer M. Boddewijn voorzitter
van de ondernemingsfirma Dumon en Van Der Vin.
(moeilijk leesbare tekst wegens
talrijk ontbrekende letters)

BROOD AAN 0,46 FR. HET KILO.....
IN 1858 !

door J.G. DE BROUWERE

Wij weten allen hoe de prijs van het brood wordt vastgelegd : dat gebeurt centraal, door de Regering. En wel zo, dat de Minister van Economische Zaken samen met de bakkers de kwestie bespreekt. Na akkoord maakt de minister de prijs bekend, die min of meer goedswils door de bakkers werd aanvaard, en door hem goedgevonden.

Honderdvijftig jaar geleden gebeurde dat lokaal. Het Schepencollege en de bakkers bespraken samen de broodprijs, en wanneer een akkoord bereikt was, werd de overeengekomen prijs op het stadhuis aangeplakt. Die prijs gold meestal één week.

Een voorbeeld : op donderdag 21/01/1858 publiceert (1) de Feuille d'Ostende de prijs van het brood voor de lopende week :

PRIX DU PAIN A OSTENDE

Il résulte du tableau affiché à l'hôtel de ville en exécution du règlement communal du 2 décembre 1854 que les débitants de pain s'engagent à vendre pendant la semaine du 18 au 24 janv. 1858, le kilogramme de

Pain blanc	de	46 à 40	centimens
Demi-blanc	de	40 à 36	"
Quart-blanc	de	30 à 39	"
De ménage	de	28 à 25	"

Die prijzen waren allerminst vast. Zo publiceert diezelfde Feuille d'Ostende op zondag 21/03/1858 de prijzen van de week

wit brood	46 à 39	centiemen
half wit	38 à 36	"
kwart wit	30 à 39	"
menage	28 à 24	"

Wijst dat op een opwaarding van het brood, of op zeer grote devaluatie van de frank ? Bedenk dat we nu 36,-- frank betalen voor een wit brood van 400 gram.... (2)

-
- (1) Zonder er veel belang aan te hechten : op de laatste blz., onderaan rechts, achteraan de betalende reclames.
- (2) Ik weet echter niet wat de aanduiding 1/2 en 1/4 wit brood inhoudt. Wellicht weet een lezer van De Plate het ? Gaarne vernomen.

BOUWLIJST SCHEEPSWERVEN SEGHERS OOSTENDE

:SOORT VAARTUIG:	EIGENAAR REDER	:NAAM SCHIP	:BOUWJAAR:	CONSTRUC.:	:Nr. SCHIP	: AFMETINGEN :				: TONNEMAAT :		: INHOUDEN :				: MOTOR :					
						LOA	: LLL	: O	: SP	HOLTE	: DIEPGANG:	ERT	: NET	BRANDST:	WATER:	OLIE:	VISRUIM:	MERK	:TYPE	: PK	: OMW.
: Tankschip	: Purfina-Oostende	:	: 1935	: C-30	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:			
: Trawler	: Deroo Albert - Zeebrugge	: Roi Leopold	: 1936	: C-31	: 0.350	: 27,4	:	:	:	:	:	: 94,7	: 30,9	:	:	:	: Carels	: 200:			
: Trawler	: Franse Reder - Dieppe	: Pierre Pocholle	: 1937	: C-32	:	: 32,25	: 30	: 6	: 25	: 3,6	:	:	:	:	:	:	: Deutz	: 375:			
: Trawler	: Franse Reder - Dieppe	:	: 1940	: C-33	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:			
: Trawler	: De Macker H.	: Heideroosje	: 1955	:	: Z.561	: 17,4	: 14,5	: 4	: 8	: 2,6	: 2,6	: 34,65	: 10,54	: 8.000	: 800	: 400	: 165	: ABC	: 3MDV	: 150:	
: Trawler	: Rederij Seghers	: Johny	: 1960	: C-32	: 0.333	: 38,75	: 33,5	: 6	: 65	: 4,2	: 4,2	: 209,07	: 84,56	: 60.000	: 7.000	: 900	: 160	: MWM	: TRH3485	: 800:	: 375:
: Trawler	: Rederij Seghers	: Anita	: 1962	: C-33	: 0.334	: 39,5	: 33,5	: 6	: 65	: 4,2	: 4,2	: 209,07	: 85,24	: 70.000	: 9.000	: 1.200	: 160	: GM	: 8-71	: 4x210:	
: Tankschip	: Esso Oostende	: Clairly	: 1963	: C-34	:	: 19	:	: 4	: 2	: 1,75	: 1,5	:	:	:	:	:	: Bedford	: 50:			
: Trawler	: Verleene Engel en Lucie Oostende	: Koningin.Engelen	: 1963	: C-35	: 0.369	: 27	: 23	: 6	: 25	: 3,2	: 2,6	: 96,37	: 41,06	: 23.000	: 3.000	: 500	: 70	: Bolnes	: 5L	: 250:	: 430:
: Trawler	: Cattoor H. - Waege Zeebrugge	: Judith	: 1963	: C-36	: Z.431	: 28	: 24	: 6	: 25	: 3,2	: 2,6	: 102,68	: 38,72	: 25.000	: 3.000	: 600	: 70	: Industrie:	: 6DL	: 330:	: 500:
: Trawler	: Vercoutter Marcel-Bogaert - Nieuwpoort	: Andre-Jeannine	: 1963	: C-37	: N.720	: 22	: 18	: 6	:	: 3	: 2,2	: 63,96	: 19,33	: 12.000	: 6.000	: 600	: 40	: Bolnes	: 4L	: 200:	: 430:
: Trawler	: Le Bluy G. - Vanneville Oostende	: Normauwill	: 1964	: C-38	: 0.114	: 28	: 24	: 6	: 25	: 3,2	: 2,6	: 101,96	: 37,95	: 25.000	: 3.000	: 600	: 70	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:
: Hektrawler	: Red. Polaris - Brussel	: Victor Seghers	: 1965	: C-39	: 0.164	: 28	: 24	: 6	: 6	: 3,7	: 2,9	: 162,43	: 84,97	: 47.000	: 7.000	: 500	: 85	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:
: Trawler	: Decreton-Calcoen De Panne	: Johan	: 1965	: C-41	: N.738	: 22	: 18	: 5	: 8	: 3,1	: 2,4	: 67,36	: 19,84	: 12.000	: 2.000	: 600	: 40	: Bolnes	: 4L	: 200:	: 430:
: Trawler	: Rededrij Vigo - Oostende	: Peter Luc	: 1966	: C-43	: 0.232	: 28	: 24	: 6	: 25	: 3,2	: 2,6	: 105,75	: 37,95	: 25.000	: 3.000	: 600	: 70	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:
: Trawler	: Van Lul-Vanderhaeghen Oostende	: Caesar	: 1967	: C-44	: 0.182	: 35	: 30,5	: 6	: 25	: 3,4	: 2,7	: 155,74	: 68,67	: 42.900	: 4.500	: 2.000	: 160	: MWM	: TBD 440:	: 810:	: 900:
: Trawler	: Lebluy G. - Vanneville Oostende	: Lucali	: 1967	: C-45	: 0.274	: 28	: 24	: 6	: 25	: 3,4	: 3	: 121,25	: 46,53	: 32.000	: 3.500	: 600	: 80	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:
: Trawler	: Vercouter - Bogaert Nieuwpoort	: Marlu	: 1968	: C-46	: N.719	: 25	: 21	: 6	: 2	: 3,8	: 2,9	: 86,59	: 30,2	: 25.000	: 3.000	: 600	: 65	: Bolnes	: 6L	: 300:	: 430:
: Trawler	: Coghe - Christiaen Oostende	: Marie-Paul	: 1968	: C-47	: 0.243	: 28	: 24	: 6	: 25	: 3,2	: 2,7	: 102,34	: 30,72	: 27.000	: 3.500	: 600	: 70	: ABC	: 6MDX	: 425:	: 700:

: Trawler	: Deckmyn - Cloet	: Oostende	: Krisjean-Henson	: 1969	: C-48	: 0.206	: 28	: 24	: 6,	: 25	: 3,2	: 2,7	: 101,02:30,72:	: 27.000	: 3.500:	: 600:	: 70	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:	
: Trawler	: Vermander - Van Acker	: Nieuwpoort	: Lucky	: 1969	: C-49	: N.736	: 22	: 18	: 5,	: 8	: 3,1	: 2,4	: 69,29:19,84:	: 12.000	: 2.000:	: 600:	: 40	: ABC	: 3HDXS	: 300:	: 700:	
: Trawler	: Red. Verboos	: Oostende	: Maria-Duyne	: 1970	: C-50	: 0.135	: 28	: 24	: 6,	: 25	: 3,2	: 2,7	: 100,42:30,71:	: 27.000	: 3.500:	: 600:	: 70	: ABC	: 6MDX	: 375:	: 600:	
: Hektrawler	: Red. Harry - Marina	: Oostende	: Harry-Marina	: 1970	: C-51	: 0.211	: 14,6	: 11,7	: 4,	: 2	: 2,3	: 1,7	: 27,73: 8,57:	: 3.240	: 380:	:	: 21	: GM Storck:	: 6-71	: 145:	: 1.800:	
: Boomkotter	: N. Van Duyn	: Katwijk - Nederland	: Rose-Marie	: 1971	: C-52	: KW.34	: 33	: 29	: 7,	: 5	: 4,1	: 3,15	: 206,43:74,62:	: 66.000	: 18.500:	: 2.000:	: 135	: Werkspoor:	: FBHD	: 1.015:	: 750:	
: Boomkotter	: N. Van Duyn	: Katwijk - Nederland	: Pelikaan	: 1972	: C-53	: KW.88	: 33	: 29	: 7,	: 5	: 4,1	: 3,2	: 207,00:75,25:	: 58.000	: 18.500:	: 1.500:	: 135	: Werkspoor:	: FBHD	: 1.015:	: 750:	
: Boomkotter	: N. Van Duyn	: Katwijk - Nederland	: Hans	: 1973	: C-54	: KW.189	: 33	: 29	: 7,	: 5	: 4,1	: 3,25	: 207,74:74,65:	: 57.000	: 18.500:	: 1.500:	: 135	: Werkspoor:	: FBHD	: 1.230:	: 800:	
: Boomkotter	: N. Van Duyn	: Katwijk - Nederland	: Jacob-Mary	: 1974	: C-55	: KW.117	: 35,3	: 30,8	: 7,	: 5	: 4,1	: 3,25	: 226,77:83,29:	: 82.000	: 25.000:	: 1.500:	: 135	: Werkspoor:	: FBHD	: 1.310:	: 850:	
: Boomkotter	: N. Van Duyn	: Katwijk - Nederland	: Maarten	: 1974	: C-56	: KW.105	: 35,3	: 30,8	: 7,	: 5	: 4,1	: 3,25	:	: 82.000	: 24.000:	: 1.500:	: 150	: Deutz	: SBV 6M	: 1.320:	: 500:	
: Ponton	: J.P. Knight	: Rochester - Engeland	: Kingsgate	: 1975	: C-58	:	: 40	:	: 12:	: 8	: 2,75	:	: 345	:	:	:	:	:	:	:	:	
: Sleepboot	: J.P. Knight	: Rochester - Engeland	: Kintore	: 1977	: C-59	:	: 35	: 30,8	: 10:	:	: 4,7	: 3,7	: 345	:	: 200.000	:	:	: Wichmann:	: 6AX	: 2 x	:	
: Boomkotter	: Red. Versluys - Decuyper	: Oostende	: Stormvogel	: 1982	: C-61	: 0.51	: 30,43:	: 26,5:	: 7,	: 8	: 4,17	: 3,6	: 197,56:	: 100.000	: 14.000:	: 1.500:	: 140	: ABC	: 6MDXC	: 900:	: 750:	
: Boomkotter	: Rederij Seabird	: Zeebrugge	: Barentzee	: 1983	: C-62	: Z.121	: 30,43:	: 26,5:	: 7,	: 8	: 4,17	: 3,6	: 222	:	: 90.000	: 25.000:	: 1.500:	: 140	: ABC	: 6MDXC	: 900:	: 750:
: Boomkotter	: Rederij Nelson	: Zeebrugge	: Nelson	: 1984	: C-63	: Z.66	: 30,43:	: 26,5:	: 7,	: 8	: 4,17	: 3,6	: 224	:	: 90.000	: 35.000:	: 1.500:	: 140	: ABC	: 6MDXC	: 900:	: 750:
: Boomkotter	: Rederij Jami - Oostende		: Fighter	: 1985	: C-64	: 0.124	: 32,23:	: 28,3:	: 7,	: 8	: 4,17	: 3,6	: 259	:	: 100.000	: 34.000:	: 1.500:	: 140	: ABC	: 8MDCX	: 1.200:	: 750:
: Hekvisser	: Rederij Wilmar	: Oostende	: Wilmar	: 1988	: C-65	: 0.154	: 26	: 22,5:	: 7,	: 6	: 4	: 3,65	: 207	:	: 50.000	: 31.000:	: 2.200:	: 90	: Catter-	: 3508 TA:	: 705:	: 1.200:
: Boomkotter	: Vantorre Stanley	: Oostende	: Op Hoop van zegen	: 1990	: C-68	: Z.98	: 33,58:	: 29,6:	: 7,	: 8	: 4,17	: 4	:	: 100.000	: 50.000:	: 1.500:	: 160	: Werkspoor:	: 6FG240	: 810:	: 760:	

Na een jaar onderbreking (het laatste artikel in de reeks verscheen in het mei-nummer 1993) zetten wij het verhaal van Aimé SMISSAERT over Oostende in Wereldoorlog I verder.

Ter herinnering. Deze feitenfeuilleton werd vanaf 1920 afgedrukt in het Oostendse weekblad "De Duinengalm". Aimé SMISSAERT (1876-1926) heeft bij het schrijven bijstand gekregen van enkele toegewijde medewerkers en informanten. De teksten zijn dus in ruime mate gezamenlijk werk maar dan wel onder supervisie en eindredactie van Aimé SMISSAERT.

Aimé SMISSAERT is de grootvader van ons geacht bestuurslid Emiel SMISSAERT.

In ons tijdschrift verscheen de eerste aflevering in het april-nummer 1989.

De redactie

Zondag 20e December. -

ZEVENENZESTIGSTE DAG DER BEZETTING

Rond 10 1/2 ure vliegen verscheidene vliegtuigen der Bondgenoten over de stad en over Mariakerke en Middelkerke. Daar laten zij kleine bommen vallen. Vruchteloos wordt op hen geschoten.

Ruim 8.000 man voor 't meerendeel toevoorende aan de 169e, 203e, 204e en 20e regimenten pinhelmen en aan het 15e Seebataljon, trekken Middelkerkewaarts op. Zij hebben mitraljeuzen en eenige koeien mede en worden opgevolgd door een aantal bevoorradingskarren.

's Avonds krioelt het letterlijk in onze straten van duitsche soldaten, meest vestingvoetvolk (waarvan de kleederdracht goed gelijkt op die onzer grenadiers).

't Getal binnengebrachte gekwetsten wordt zoo groot dat de duitschers bezit nemen van het Pensionnaat van het Koninklijk Atheneum om er eene ambulance in te richten.

Deze morgen werden op het kerkhof, de lijken van een Fransch officier en van 12 duitschers ter aarde besteld. De Fransche officier werd begraven op het perk aan de Oostendenaars voorbestemd.

Deze namiddag werd het volgend bericht, in 't Vl., Fr. en duitsch opgesteld, uitgeplakt :

BERICHT

Priester Arthur BEYAERT van Brugge heeft op leugenachtige wijze den duitschen keizer, de duitsche officieren en de duitsche soldaten gelasterd en beledigd; hij is uit dien hoofde door het veldkrijgsgerecht, den 8 December 1914 tot 3 jaar gevangzitting veroordeeld.

(get) von Schröder
Admiral

Rond 1 ure van den namiddag staken de Duitschers eene villa van Raversyde in brand. Van uit stad kon men duidelijk de vlammen zien.

Deze namiddag om 3 1/2 ure, concert op de Markt. Zeer veel piepjonge soldaten luisteren toe, alsook eenige Duitsche "boyscouts", gastjes van 13, 14 jaar.

Deze noen hebben de Duitschers uit den vijver van het Leopoldspark drie prachtige officiersabels gehaald.

Maandag 21e December. -

ACHTENZESTIGSTE DAG DER BEZETTING

Gedurende den ganschen nacht, kwamen afgeloste troepen met karren enz. van de kanten van Middelkerke en Leffinghe af.

Rond 11 ure komt een volle tram met gekwetsten van Middelkerke af. De kinderen van het Sanatorium van Dr DELCROIX, in het O.L.V. College gehuisvest, moesten deze morgen het College verlaten en werden met den trein naar Brussel gebracht.

Van heden af mogen geen soldaten meer op den Zeedijk; de officieren allen hebben vrijen toegang mits zij voorzien zijn van eene toelating der Kommandantur.

Heden morgen op de markt, bitter weinig beweging : de groenselboerinnen durven schier naar stad niet meer komen. De Oudenburgenaars werden langs den weg tegengehouden en slechts met groote moeite doorgelaten, nadat men hen wel op 't hert had gedrukt dat ze Donderdag niet meer door mochten; ook van Middelkerke durven de boerinnen niet veel meer komen - het zit daar ver van pluis met de bevolking en, volgens een Middelkerkenaar ons verklaarde, mag men er zich aan verwachten dat binnen korte dagen alwie vluchten kan de gemeente verlaten zal. Ziehier overigens wat hij ons vertelde :

"Sedert een 10 tal dagen schieten de kanonnen van Nieupoort weer op Middelkerke. Dinsdag en Woensdag waren het de schepen die schoten, doch meest in 't land. Op zeker oogenblik nochtans werd uit zee geschoten op de *Villa Emilie*, waar de Duitsche plaatsbevelhebber verblijft. Ze werd niet getroffen, doch wel de bakkerij van den h. Louis PROOT, in dewelke een 6 tal bommen vielen. Ik weet niet of er nog elders schade werd aangericht, want het is streng verboden op den Zeedijk te gaan en met groote moeite mogen wij zand halen naar de duinen. Sedert de schepen op de *Villa Emilie* schoten, hebben de Duitschers de hotels en villas van den Zeedijk verlaten en huizen ze nu wederom in 't dorp en bij den boer. Donderdag schoten de kanonnen van Nieupoort op eene Duitsche batterij te Middelkerke opgesteld. Eene bom trof het hofstedeken van Casimir BOYDENS, hovenier en doodde er vijf personen : de duinwachter van Westende en zijne twee kinderen, die daar eene schuilplaats hadden gezocht, Hendrik BOYDENS, broeder van Casimir en de meid, Marguerite PLYSER. Eene zuster der meid werd de bil afgerukt. 't Gevaar was zoo groot dat de Duitschers het gedeelte Westwaarts van Middelkerke tusschen den Krokodiel en de hofstede van Pieter MORTIER, hebben doen ontruimen. De slijk speelt leelijke perten aan de Duitschers : zoo moesten ze verleden week 3

hunner pletmachienen aanleggen om 2 kanonnen uit te halen, die meer dan een meter diep in de modder staken !"

Deze morgen liep men in stad rond met tamelijk schoone schulletjes in de Visscherskaai gevischt.

HET LUNA PARK IN BRAND

Deze namiddag, een 20 tal minuten voor 3 ure, zagen voorbijgangers rook opstijgen uit de gebouwen van het *Luna Park*, dat deze zomer diende tot *Tentoonstelling van alle sporten*, en nu, sedert de Duitschers hier baas spelen, dient tot depot van napthe en benzine, peerdestal, bergplaats van stoor en peerdesmis. Korte oogenblikken nadien sloegen vlammen uit het houten gebouw, en min dan een kwart uur later viel het dak met donderend geraas in. De pompiers, intusschentijd verwittigd, waren zeer rap ter plaats, - en daar ons pompierskorps slechts het geraamte van een pompierskorps meer is (twee man en een brigadier-mecanien) - hielpen Duitsche soldaten mede aan 't blusschen. Zij spanden alle pogingen in om de villas der Koninginnelaan, palende aan het *Luna Park*, te vrijwaren en gelukten daar ten deele in; slechts twee der villas werden beschadigd, en dan nog meest door het water. Het torentje der villa palende aan het *Luna Park*, werd ten deele vernield.

Ondertusschen liet men de napthe en de benzine branden, daar er toch geen middel bestond om iets te redden uit den vuurpoel; van tijd tot tijd werden knallen gehoord als vuurschoten : 't waren kardoezen die door den eenen of den anderen Duitscher in 't *Luna Park* vergeten waren.

Rond 5 ure van den avond doofden de vlammen langzamerhand uit, en rond 6 ure was alles gedaan. Van het *Luna Park* bleef niets dan het ijzeren geraamte, gansch gekromd en verwrongen over.

Gansch Oostende was deze namiddag te been om de brand te zien - ook vele Duitschers keken nieuwsgierig toe.

De oorzaak van den brand is onbekend. Volgens in loop zijnde geruchten zou hij te wijten zijn aan de onvoorzichtigheid van een bewaker die aan een Duitsche soldaat wilde bewijzen dat het poeder eene kardoes niet kon ontvlammen. De Duitscher wilde hem nadoen, doch eene ontploffing greep plaats : de Duitscher werd erg in 't gelaat verbrand, en de vlammen deelden zich aan het in den grond liggende stroo mede. Bewaker en Duitscher zouden in 't gevang gestoken zijn. - Tot daar 't gene verteld wordt !

* * *

Heden kregen de drukkers van stad het bezoek van eenen politieagent die hen mededeeling deed van het verbod welkdanige plakaten ook uit te plakken, zonder voorafgaandelijke toelating der Kommandantur.

* * *

Vandaag ontmoetten wij E.H. Pastor van Westende, die ons zijn wedervaren vertelde. (Zal later te pas komen).

Deze namiddag vernamen wij ook nieuws van E.H. LOOTENS, pastor van Westkerke. De Zondag voor de aankomst der Duitschers te Westkerke had hij zijne parochianen tot de kalmte aangemaand. Toen de Duitschers het dorp binnentraden, ging iemand den E.H. Pastoor beschuldigen bij de Duitsche overheden. Den aard der beschuldigingen kennen wij niet, doch wat wij weten is dat zij haren oorsprong vond in de hatelijke politiek. Het huis van E.H. LOOTENS werd van onder tot boven onderzocht en de Duitschers vonden eindelijk in de lade van een lessenaar een oud verroest revolver. Zulks was genoeg om den achtbaren geestelijke te doen aanhouden; hij mocht van geluk spreken dat men in zijn huis geene kardoezen vond, anders had men hem door het hoofd geschoten. Na vele uitleggingen wilde men wel aan zijn onschuld gelooven, doch daar men wist dat hij eenigszins begoederd is, sloeg men hem met eene boet van verscheidene duizende frank. Deze boet tot nu toe nog niet betaald zijnde, zou volgens onze zegsman, de E.H. Pastor van Westkerke nog altijd door de Duitschers gevangen worden gehouden.

* * *

Uit vertrouwbare bron vernemen wij dat de Duitsche, en ook de Belgische en Fransche gekwetsten niet op voorbeeldige wijze door de Duitsche krijgsgeneesheren worden behandeld. Zoo werd ons op stellige wijze verzekerd dat ruim 50 gekwetsten, die gedurende eene week der verloopene maand in het militair hospitaal onzer stad, het tijdelijke met het eeuwige wisselden, er zeker 40 den doodendans zouden ontsprongen zijn, waren zij beter door de *Herrn Dokter* verzorgd geworden.

Algemeen wordt den lof verkondigd van de wijze waarop het eerste verband gelegd wordt, doch eenmaal in het hospitaal veranderen de zaken. Zoo was er een Fransch soldaat, die een kogel in den bil had gekregen. De wonde was op voortreffelijke wijze verbonden geworden, doch toen hij een drietal dagen in het militair hospitaal lag, begon hij te klagen van steeken in den bil. Zuster LOUISA, van het hospitaal, verwittigde de Duitsche geneesheer, deze schokschouderde eventjes en liet den lijder liggen : 3 dagen nadien was de arme jongen aan den tetanos bezweken !

De Duitsche geneesheeren klagen dat er, onder de Duitsche zieken, zooveel geslachtszieken waargenomen worden. Men is verplicht geweest in het Koninklijk Atheneum eene bijzondere ziekenzaal in te richten !

* * *

De *Goedkoope Restaurant* van den *Helder* (aan 35 centiemen het noenmaal), moest heden geopend worden.

De *Helder* bleef eventwel toe, volgens de eenen, bij gebrek aan elektriciteit, volgens de anderen, doordat de Duitschers zich meester hadden gemaakt van al de levensmiddels, in den *Helder* samengebracht, met het oog op de uitbating der Restauratie.

(wordt vervolgd)

door Marcel BYN

Deze beeldjes trokken jaren geleden reeds mijn aandacht, eerst in het Ensor Museum, later in het Heemmuseum De Plate. Het was vooral de expressie die deze beeldjes en beelden uitstraalden die mij fascineerde. In enkele jaren heb ik een mooie verzameling opgebouwd door het veelvuldig zoeken op markten en bij antiek handelaars en brocanteurs. Telkens vroeg ik mij af van waar deze beeldjes afkomstig waren. Op mijn navraag bij veel brocanteurs naar de herkomst luidde hun antwoord, uit Frankrijk. De ene zei, uit Boulogne, de andere uit de nabij gelegen gemeente Wimereux.

Ik schreef naar deze plaatsen en telkens kwam er een negatief antwoord.

Enige tijd geleden was er in het veilingshuis De Wit in Oostende een formidabele collectie van deze beeldjes te koop. Ik had aanstonds een vermoeden van wie deze collectie afkomstig was; nl. een eminent verzamelaar en restauranthouder uit Oostende. De man was zo goed geweest een facsimile uit een tijdschrift aan iedere koper te laten worden waardoor we meteen wisten van waar deze beeldjes afkomstig waren. Ik heb onmiddellijk naar al deze gemeenten geschreven en een ervan bracht een antwoord op mijn vraag, nl. het stadje L'ISLE ADAM, nabij Parijs.

Het was dhr. FOURNIER die zo vriendelijk was mij een hele verzameling dokumentatie te zenden, waar ik nu zo vrij ben deze zo goed mogelijk te vertalen.

L'ISLE-ADAM EN DE KERAMIEK

De meeste mensen uit L'Isle Adam weten niet veel van de voorgeschiedenis van hun stadje op gebied van de keramische kunst.

Het is slechts sedert 1990 dat enkele mensen begonnen te ijveren om dit weer in het daglicht te plaatsen. Dit dank zij enkele oudere werklieden die zich herinnerden wat hun ouders hun vertelden.

De geschiedenis zou beginnen in Villenauxe-la-Grande lez Aube, waar een zekere MAUGER zich vestigde.

Het land is rijk aan rode klei maar de nodige kaolin (porselein aarde) nodig voor de witheid in het porselein moest uit Bretagne komen of uit Limousin. De brandstof was hout of kolen die eveneens van elders moest komen. Waarom MAUGER een porseleinfabriek stichtte en geen aardewerk (faïencerie) zal men wel nooit te weten komen. Een kataloog van MAUGER Fils en PEZE, daterende uit 1889, beschrijft de fabricatie van een voor toen ongewone produktie van porselein als volgt : "Wij hebben in onze magazijnen alle soorten Onzelvevrouwbeelden, tabakspotten, een grote keus wijwatervaten, inktpotten, bustes van beroemde personages enz.". Het merendeel van deze beelden waren van biscuit gebakken maar niet geëmailleerd, wat het voordeel had dat de sculpturen beter in detail uitkwamen. De zaken gingen zo goed dat MAUGER & Fils & PEZE

besloten hun produktie op te drijven en een nieuwe fabriek te stichten in L'Isle Adam. Dit gebeurde op het einde van de eeuw. En nu valt de naam HANNE (en niet HAMM zoals vermeld in een vorige bijdrage)

Alphons HANNE was de naam van de produktieleider van de nieuwe fabriek die tevens modellenmaker was. Hij vestigde de nieuwe fabriek in de rue de Pontoise. Ze fabrikeerden niet alleen hun gekend gamma maar ook beeldjes in terre cuitte. Ze ontwierpen een kollektie die bestemd was om in de badplaatsen te worden verkocht. Zij stelden kleine visserfiguurtjes voor en tafereeltjes uit het maritieme en het vissers leven.

Ze werden verkocht in hun natuurlijke rode kleur of in patina kleuren met de hand geschilderd. De kollektie telde meer dan 200 ontwerpen en achteraf ging men over tot de produktie van grotere beelden.

Het is in die periode dat de beeldhouwer GULUCHE voor Alphons HANNE kwam werken en zijn kollektie "Les Bords de Mer" ontwierp. Men mag aannemen dat de meeste stukken van de hand van GULUCHE afkomstig waren.

WIE WAS GULUCHE ?

Jean-Marie GULUCHE geboren in 1850 kwam zich in 1880 in L'Isle-Adam vestigen om er te werken voor A. HANNE als sculpteur. Hij maakte een groot aantal ontwerpen die hij "Bords de Mer" noemde. Dit deed hem vooral denken aan zijn geboortestreek Bretagne. Zijn voornaamste werken, welke allen een gevoelige expressie van het harde zeemansleven zijn, waren : "Terug van de visvangst", 70 cm en 35 cm groot, "Vier dagen en nog niets", "Ongerustheid", "De schipbreukelingen" (les naufragés), "Tijdens de storm", "En détresse" (in nood), "Le sauveteur" met boei.

Hij vervaardigde meer dan 50 figuren, niet alleen vissers maar ook landbouwers, beroemde figuren en vooral "Mignon" een lyrische figuur uit de opera, een monumentaal werk van 70 cm hoogte.

Alphonse HANNE ontwierp ook en zijn stukken zijn met zijn naam getekend. Als produktieleider nam hij later het bedrijf van zijn oude bazen over. Hij stopte de fabrikatie van heiligen beelden, wijwatervaatjes en andere figuurtjes, maar deed uitgebreid verder met de kollektie van "Bord de Mer" alsook andere thema's in terre cuitte. Zo ziet men op alle stukken gemaakt door A. HANNE en GULUCHE dat deze van hun handtekening voorzien zijn.

De stukken voorzien van de handtekening A. HANNE zijn van voor 1908 daar hij vroegtijdig stierf, 52 jaar oud. Hij liet een bedrijf met 50 werkloze arbeiders achter. Een ervan een zekere Maurice LEPOIVRE, die het beroep van modelleur, pottenbakker en keramist goed kende zal een overnemer zoeken in 1914. De nieuwe bazen zijn FONTAINE en DURIEUX. LEPOIVRE zal in het bedrijf als meestergast 30 jaar lang blijven werken. De kollektie "Bords de Mer" zal de merknaam A. HANNE blijven dragen. In 1940 wordt de fabriek vernietigd tijdens een Duits bombardement.

In 1920, bij een grote crisis, verlaat een groot deel van de werklieden het bedrijf en stichten zelf een corporatie en maken modellen gelijkend op deze van A. HANNE met de merknaam "Céramique d'Art I.A.".

DE FABRIQUE

- 1) F. Tessier et Cie, qui a repris, en 1919, la maison Mauger.
 - 2) Tilgès, autre fabrique de Villenauxe.
 - 3) Autre marque où Tilgès est associé à Tacquet ou Jacquet.
 - 4) A. Hanne : la marque la plus célèbre dans le domaine des souvenirs de bord de mer.
 - 5) S'agit-il d'un successeur éphémère ? Nous ne connaissons que deux pièces portant cette marque.
 - 6) Fontaine et Durieux, eux aussi successeurs de Hanne... qui eut Durieux pour représentant.
 - 7) Moynet semble avoir succédé à Fontaine et Durieux avant de s'associer à Mabilat.
 - 8) Cette marque figure sur des pièces numérotées 4 000 et suivantes et signifie : « Anciens Etablissements Fontaine et Durieux ».
 - 9) Variante de la précédente, M.C. sont les initiales de Chevallier, qui s'associera avec Lepoivre ?
 - 10) Ce cachet figure sur une pièce qui porte également la marque de A. Hanne.
- 1) Marques de la Céramique d'Art figurant en creux sur les pièces. On trouve, à l'Isle-Adam, sur des pièces très anciennes, une simple signature : A. Biet.

G. Tilgès

BM

Tacquet et Tilgès

A. Hanne

A. Hanne

Labat succ.

MOYNET MADE IN FRANCE
MABILAT

Terre Cuite d'art

A. E. F. D.

Grand feu

TERRE CUITE D'ART

M. C. PARIS

GRAND FEU

MADE IN FRANCE

Ze maken niet alleen de gekende vissersfiguren maar ook dieren en familiale tafereeltjes. Een ander bedrijf is MOYNET.

Na 1940 is alle bedrijvigheid van beeldjes verdwenen.

Het vroegere moederhuis van MAUGER & PEZE in Villenauxe-la-grande-Aube is nu MAUGER en LETU. In 1919 werd het bedrijf gerund door een andere familie van ceramisten nl. Felix TESSIER. Hij doet verder met faïence, heilige beelden en decoratie stukken.

Dit voor zover ik geïnformeerd ben. Er waren nog andere bedrijven en de heer FOURNIER en zijn vrienden doen verdere zoektochten over deze keramische bedrijvigheid in hun L'Isle-Adam.

Nog een woordje over de fabrikatie. De kunstenaars maakten een model, waarvan ze een originele moule maakten in plaatser. Daarvan maakten ze een moule in bakaarde die na afwerking werd gebakken. Vervolgens werd daar een werkmoule van gemaakt in plaaster en met behulp van deze kon men een 100-tal beeldjes moduleren. Nadien moest men een nieuwe moule maken. De rode klei-aarde werd er met

de hand in gedrukt. Voor de grote modellen en groepen werden verschillende delen gemoduleerd en nadien samengebracht, geretoucheerd, gedroogd en gebakken. Nadien werden ze met de hand geschilderd en gepatineerd. Vanaf 1930 gebruikte men een nieuwe techniek door in gemetaliseerde vormen vloeibare aarde van wit-roze kleur te gieten. Dit systeem dekte de kosten door de vlugge modelering.

De nummers die op de stukken voorkomen vragen nog veel opheldering. Men maakte series. Die droegen een referentienummer dat verwees naar het nummer van een catalogus. Er waren produktienummers, vooral bij de latere gegoten stukken. Hierbij vindt U een lijst van merken aangebracht op de beeldjes

De grote stukken zijn fascinerend door hun expressie en het verzamelen waard vooral voor wie van de zee houdt en van het vissersvolk.

Er waren veel kunstenaars maar de voornaamste waren A. HANNE en LE GULUCHE, verder namen als BOURDEAU, CARTIER, FOUCHER, VERNAY, TREMAU, CICARELLI.

Ter inlichting : het museum van L'Isle-Adam "Louis Senlecq" is geopend alle dagen, uitgezonderd de maandag en de dinsdag.

Bronnen

- Monsieur Fournier, dokter veearts en hulp conservator.
- Musée Louis Senlecq de L'Isle-Adam, conservator Monsieur Frederik Chappey.
- Gazette de L'Hotel Drouot, veilingshuis.
- Monsieur Michel Bloit, verzamelaar.
- Magazine "Vivre en Val d'Oise".